

Stand van zaken asbestdakensanering en Versnellingsaanpak

1 juni 2017

In deze stand van zaken worden de werkzaamheden en resultaten beschreven die onderdeel zijn van de programmatische aanpak voor de versnelling van de asbestdakensanering.

Stand van zaken Wetgevingstraject

Op advies van de Raad van State heeft IenM een wettelijke grondslag gecreëerd voor het asbestdakenverbod. Deze wettelijke grondslag is gecreëerd in de Wet milieubeheer en is na advies van Raad van State naar de Tweede Kamer toegestuurd. Op 30 maart 2017 heeft de Kamercommissie Infrastructuur en Milieu het wetsvoorstel dat de grondslag voor het asbestdakenverbod moet regelen, controversieel verklaard. Dat betekent dat het wetsvoorstel waarschijnlijk niet wordt behandeld voor de formatie is afgerond. Het verbod kon en kan nog steeds op breed draagvlak rekenen en daarom is de versnelling en een faciliterend programma harder nodig dan ooit.

Voortgang programmatische aanpak

Het programma is opgebouwd zoals hiernaast geïllustreerd, langs de in de figuur genoemde sporen. Hieronder geven we per spoor kort aan welke acties zijn uitgevoerd, wat de resultaten zijn en de acties die zijn gepland de aankomende tijd. Het samenwerkingsverband van (de)centrale overheden, de sector en andere maatschappelijke organisaties werkt samen aan deze acties, waarbij het programmabureau een verbindende en faciliterende rol speelt.

Spoor 1: bewustwording en communicatie

Een belangrijke eerste stap in de programmatische aanpak is de bewustwording van en communicatie naar dak-eigenaren. Het gaat om het delen en verrijken van een verhaallijn die op breed draagvlak kan rekenen bij de verschillende partijen die betrokken zijn bij bewustwording en communicatie. Zo kunnen verschillende partijen een eensluidende boodschap uitdragen aan dak-eigenaren. Er wordt meer zekerheid gecreëerd en dit werkt versnellend. Vervolgens is het nodig dat verschillende partijen dak-eigenaren bewust willen en/of moeten maken van de opgave en verplichting tot verwijdering en communiceren over de wijze waarop dat kan.

InfoMil en Milieu Centraal hebben in afstemming met lenM en het Programmabureau half maart 2017 een generieke informerende kernboodschap en een communicatiepakket opgeleverd. Dit pakket is verstuurd aan de partijen die inhoudelijk hebben bijgedragen, aan koploper provincies en gemeenten en tevens aan VNG, Omgevingsdiensten, Aedes en VEH. Mede op basis hiervan is binnen VNG weer een 'dossier Asbest' aangemaakt op de website. Veel partners van het samenwerkingsverband organiseren zelf themadagen en conferenties, waardoor de bewustwording versneld wordt vergroot. Het Programmabureau helpt daarbij waar nodig. Bijvoorbeeld bij de werkconferentie van de provincie Gelderland op 8 maart 2017, de themadag over VAB's op 18 mei 2017 van de VNG, de Asbest-praktijkdag op 18 mei 2017 en de themadag die het Verbond van Verzekeraars heeft georganiseerd op 2 mei 2017. Het communicatiepakket wordt ook steeds verder uitgebreid. Zo komt Milieu Centraal nu met een online Advies op Maat asbestdak tool voor consumenten en burgers.

Het Programmabureau begeleidt dit gehele proces van bewustwording en communicatie. Zie voor voorbeelden van koplopers de website www.asbestversnelling.nl. Tenslotte wil het programma een vorm van monitoring ontwikkelen rondom de bewustwording en communicatie.

Spoor 2: beleid en regelingen

Mogelijke financiële arrangementen voor asbestdakensanering

Financiële arrangementen voor asbestdakensanering (spoor 2) hebben een versterkend effect op de Versnellingsaanpak in de combinatie met bewustwording en communicatie (spoor 1).

Op 21 maart 2017 heeft een succesvolle kennistafel plaatsgevonden met financiële stakeholders voor het delen van kennis op het gebied van de financiering en bekostiging van de sanering van de asbestdaken voor 2024. Het Programmabureau heeft deze kennistafel georganiseerd, met inhoudelijke inbreng van de Omgevingsdiensten en Stichting

Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn). In de kennistafel is kennis en ervaring over de 'financiële' opgave en mogelijke financierings- arrangementen ten behoeve van de sanering van asbestdaken bij elkaar gebracht, om op basis daarvan een mogelijk inclusief 'pakket' van arrangementen te ontwerpen. Dit 'pakket' moet inclusief zijn (alle doelgroepen omvatten) en is bedoeld om te komen tot een verwijdering van asbestdaken voor 2024 tegen de laagste mogelijke maatschappelijke kosten (kosten die we als samenleving moeten maken, schades) en met de hoogst mogelijke maatschappelijke opbrengst (in termen van kansen voor verduurzaming of aanpak leegstaande bebouwing bijvoorbeeld). Op dit moment wordt met de relevante partners verder verkend welke financiële arrangementen nuttig en nodig zijn.

Spoor 3: Uitvoeringspraktijk (Quick wins en ontwikkeling aanpak)

Het door het Programmabureau gemaakte overzicht van knelpunten in de uitvoeringspraktijk wordt als doorlopende actie besproken in de sector, getoetst bij betrokken partijen, geprioriteerd en voor de aanpak ervan aan de betreffende sporen en activiteiten gekoppeld. Daarbij kijkt het Programmabureau of knelpunten een gevolg zijn van onduidelijkheden of interpretatieverschillen van beleid, of de wijze van samenwerking in de keten betreffen. Het meest recente overzicht van knelpunten in uitvoeringspraktijk staat op www.asbestversnelling.nl.

Innovaties

Inmiddels is via de website een oproep gedaan voor innovaties. Er wordt in juni een overleg gepland over ontwikkeling en toepassing van mogelijke van technische innovaties.

Knelpunten en samenwerking inspecties

Er zijn een aantal knelpunten gericht geadresseerd aan organisaties of gremia die verantwoordelijk zijn of mogelijk kunnen bijdragen aan oplossingen. Ook zijn knelpunten aan Ascet geadresseerd. Inmiddels is op initiatief van IenM en in overleg met EZ op 8 mei 2017 een bijeenkomst geweest over de implicaties van de wet Natuurbescherming, rondom de aanwezigheid van beschermde vogels onder asbestdaken.

Van belang in dit kader is dat de Inspectie SZW en de Programmaraad Asbest van OD.NL op 10 mei jongstleden besloten hebben een gezamenlijke agenda op te stellen voor de komende jaren voor het toezicht op de asbestsanering. Om een versneld saneringsproces van asbestdaken tot stand te laten komen met minimale gezondheidsrisico's en geen resterende milieuproblematiek is het nodig dat de Omgevingsdiensten en Inspectie SZW een gezamenlijke uitvoeringsstrategie ontwikkelen en toepassen. Het programmabureau draagt daaraan bij door knelpunten binnen het samenwerkingsverband op te halen en te clusteren.

Kennistafels

Er zijn een aantal kennistafels geweest en er zijn kennistafels gepland:

- In overleg met diverse asbestreintjes – c.q. collectieve asbest initiatieven is een proces aanpak geformuleerd. Hierbij zijn knelpunten geïnventariseerd en ook worden ervaringen gedeeld in do's and don'ts. Samen met provincies Overijssel en Gelderland is op 16 mei 2017 een succesvolle kennistafel geweest op basis waarvan het Programmabureau binnenkort met een Handreiking komt voor initiatiefnemers van collectieve aanpakken;

- Het Programmabureau heeft geïnitieerd dat er in mei een gesprek tussen betrokkenen in de verwijderingsbranche komt over de ervaringen en verbeterpunten rondom de vrijgave van asbestdaken;
- Op 23 mei 2017 heeft het Programmabureau de Kennistafel 'Doelen en methoden inventarisatie asbestopgave in gebieden (gebiedsniveau en objecten)' georganiseerd. Veel gemeenten en provincies willen de opgave nader in kaart brengen en willen graag van elkaar leren. De kennis en inzichten van deze tafel komen beschikbaar in een korte handreiking. Het Programmabureau zal deze handreiking actief verspreiden naar gemeenten en provincies.

Versterking programmatische aanpak

Het samenwerkingsverband en de ambassadeurs dragen actief bij aan de Versnellingsaanpak. Het Programmabureau is actief om het samenwerkingsverband uit te breiden. Door samen te werken met diverse partijen en informatie te bieden is het netwerk versterkt. Het Programmabureau werkt samen met de Programmaraad en de Asbestkamer van de Omgevingsdiensten. De koploper-provincies hebben een regulier overleg waar het Programmabureau bij aansluit, bijvoorbeeld op 16 mei 2017. Inmiddels zijn hierbij naast Overijssel, Limburg en Drenthe ook Gelderland, Noord-Brabant en Utrecht actief bij betrokken. Op conferenties wordt informatie gedeeld, of presenteert het Programmabureau zich met om te Versnellingsaanpak gerichte boodschap en de oproep tot samenwerking. Bijvoorbeeld op de Landelijke Asbest Praktijkdag op 18 mei 2017. Het programma Agro Asbest Veilig van LTO heeft een personele unie met het Programmabureau en faciliteert onder ander de website www.asbestversnelling.nl. Er zijn afspraken met VNG, de G32 en met Aedes, met SVn en met het Verbond van Verzekeraars. Met VEH en met de Contactgroep Eigenaren Asbestdaken zijn afspraken gemaakt over communicatie en advisering. Ook InfoMil en Milieu Centraal zijn onderdeel van het collectief en werken samen aan bewustwording en communicatie. Zo werken steeds meer partijen in het samenwerkingsverband zelf en met elkaar effectief aan versnelling, waarbij het Programmabureau verbindt, schakelt en ervaringen beschikbaar maakt.